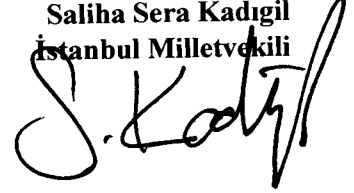

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.
10.07.2023

Saliha Sera Kadıgil
İstanbul Milletvekili

Çocuk, erken yaşta ve zorla evlilikler konusunda önemli bir protokol olan CEDAW'ın EK İhtiyari Protokolü, 1999 yılında imzalanarak 2000 yılında yürürlüğe girmiştir. Bununla birlikte birçok ulusal ve uluslararası tabi olunan mevzuatta çocuk yaşta evlilik adı altındaki istismarlardan çocukların korunması hükmedilse de istismar vakaları yaşanmaya devam etmektedir.

Niğde'de yaşayan 15 yaşındaki kız çocuğu A.Ö. ; sosyal medyada istismara uğradığını, teyzesinin oğlu ile zorla evlendirileceğini ve yardım istediğini ifade etmiş ve "Pardon, siz hiç 15 yaşında evlendiniz mi?" şeklinde paylaşımda bulunmuştur.

A.Ö.'nün 4 Temmuz 2023 tarihinde Bakanlığınız tarafından yapılan açıklama ile koruma altına alındığı duyurulmuştur. Sözde damat adayı dışında, istismara yol açan hiç kimsenin tutuklanmadığı ise basında yer alan haberler ile kamuoyunun tepkisini toplamıştır.

Öte yandan; Gebze 4'üncü Aile Mahkemesi, 15 yaşındaki hamile çocuğun Hakan Başar isimli erkekle evlendirilmesi için mahkemeye başvuran ailenin talebini onaylamış, üst derece mahkemesi bozmuştur.

Bu kapsamda;

1. Çocuk Hakları Sözleşmesinde kabul edilen çocuk yaşının 18 olarak tanımlanmasına referans veren CEDAW Komitesi, asgari evlenme yaşını 18 olarak belirlemiştir. Ayrıca, Dünya Sağlık Örgütü'nün kız çocuklarının erken yaşlarda çocuk sahibi olmalarının kendilerinin ve bebeklerinin sağlığına olumsuz etkileri ve eğitim hakkının kullanılamaması ve ekonomik özerklik ile ilişkisi de kurulmuştur. Ülkemizin Anayasa'nın 90'ıncı maddesine göre usulüne uygun olarak kabul edilmiş ve kanun hükmünde olan uluslararası sözleşmelerden biri olan Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Yok Edilmesi Sözleşmesi (CEDAW), Çocuk Hakları Sözleşmesinin uygulanabilmesi için Bakanlığınızın bugüne dek yaptığı çalışmalar nelerdir?
2. Son 10 yılda kız çocuklarının erken yaşta ve zorla evlendirilmesi ile ilgili olarak kaç kişi hakkında soruşturma ve kovuşturma başlatılmıştır? Kovuşturmaların kaç ceza ile sonuçlanmıştır?
3. Kız çocuklarının zorla ve erken yaşta evlendirilmesi ile istismarcı olan ve ceza almış kaç kişi covid19 hükümleri kapsamında denetimli serbestlik hükümlerinden yararlanmıştır?

4. Gebze 4'üncü Aile Mahkemesi hakiminin TMK'ya aykırı olarak karar vermesine ilişkin HSK tarafından bir soruşturma başlatılacak mıdır? Söz konusu hakim daha önce verdiği evlilik yaşı kararı sayısı kaçtır?
5. Adalet Akademisi'nde çocuk yaşta zorla evliliklerle mücadele edilmesini amaçlayan herhangi bir eğitim programı mevcut mudur?